

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Tractatus Primi Pars I. de Usuris, & interesse, Pars II. de Cambiis, Pars III. de Censibus, Pars IV. de Societatibus Officiorum

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1691

Disc. XVII. Florentina Legati. An sub legato stabilium veniant census, ita ut istorum fructus cadant sub dispositione facta de redditibus bonorum stabilium, Et an sub istorum nomine veniant pecuniæ ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74112](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74112)

teneretur ad text. in l. vinum ff. si certum petatur cum concord. per Surd. decis. 81. Duran. decis. 346. Girb. decis. 115. Rot. decis. 421. par. 9. rec. ubi concordantes; Durum enim, sicutque improbabile videtur, ut eodem tempore dari debeat in creditore non solum libera facultas repetendi sortem principalem ad libitum, sed etiam assequendi istud grave interesse pretii quanti plurimi ex debito generis, in quod eadem fors per expressam novationem transfusa fuit, quod interesse sepius duplum & ultra importare solet omnibus aliis gravius, ut si e sequenter experimur ob notabiles alterationes, quas frumenti pretia facere solent, quodque eodem tempore census debent durare vivus & fructifer, ita ut debitor utriusque damno, subiaceat; Et converso creditor possit pro libito eligere duas vias omnino oppositas, & super his, quæ in dicta ultima disputatione deducta fuerunt, decisio nullum verbum, dum motivatis solet satisfacere, secus enim insequentibus disputationibus solet inculcari super eisdem, dum subsistentia videntur, & paritura bonum exitum.

FLORENTINA
LEGATI
PRO
HÆREDIBUS
FERDINANDI
DE
CAROLIS.

*Responsum pro veritate extra
Curiam.*

An sub legato stabilium veniant census, ita ut istorum fructus cedant sub dispositione facta de redditibus bonorum stabilium, Et an sub istorum nomine veniant pecuniæ investitæ super Montibus.

S V M M A R I V M.

- 1 **C**asus controversia.
- 2 **C**ensus an reputentur tanquam stabilia, eorumque nomine veniant.
- 3 **C**ensus imponi potest super alio censu.
- 4 **S**ub legato stabilium veniunt census.
- 5 **Q**uando pro legatario amplè sit respondendum.
- 6 **P**ecunia investita super montibus habentur pro stabilibus.
- 7 **Q**uod loca Montium fraternizent cum censibus, quod declaratur.
- 8 **I**lle annuus redditus, qui prestari solet per loca pia donec revertentur pecuniam, an importet censum, & quid importet.

D I S C. XVII.

CUM Ferdinandus in ejus testamento mandasset ex redditibus bonorum stabilium, quæ tunc possidebat, tot puellas singulis annis maritari debere, sequuta ejus morte, orta est difficultas, An sub hujusmodi legato venirent fructus censuum in hæreditate remanentium, & an venirent fructus pecuniarum, quæ post ejusdem testatoris mortem per dictos hæredes, eorumque administratores investitæ fuerunt super Monte Florentiæ, & super hoc expedito consilio.

Quoad primum respondi affirmativè, licet aliqui scribentes senserint census dici non debere stabilia, sed constituere quamdam tertiam speciem, de juribus & actionibus potius quam de bonis stabilibus participantem, ex congestis per Rotam decisione 235. numero secundo & tertio & 311. numero 15. & sequentibus par. 7. recentiorum, ex quibus Aliograd. sentor, & alii ad causam tanquam Advocati potius quam ad veritatem pro hæredibus scriperant, se potissimè suadentes in speciali auctoritate Eugenii cons. 100. lib. 1. attramen in contrarium est magis communis & recepta, ut scilicet pro stabilibus habeantur, ut in allegata decisione 235. parte 7. Buratt. decisione 474. numero 2. 580. numero 8. & 725. numero 3. & in aliis per Cencium de censibus questione 30. numero 6. Barbof. de Episcopo allegatione 95. numero 45.

Undè propterea receptum est super censibus tanquam bonis stabilibus fructiferis ad formam Bullæ Pii P. imponi posse census ex deductis per Cencium questione 31. numero 1. & sequen. Leonardum de suris questione 46. numero 13. Buratt. decisione 913. numero 1. & 2. & dicta decisione 235. parte 7. recentiorum ubi respondetur contrariis.

Et in specie quod sub legato stabilium veniant census Gabr. consilio 141. numero 18. cum sequen. lib. 2. Surd. decisione 204. numero 7. Gratian. disputatione 981. numero 34. Buratt. decisione 574. numero 2. de Marim. resolut. 11. lib. 1. numer. 4. Cenc. quest. 30. num. 8. ex quibus curandum non est de unica contraria auctoritate Eugenii dicto cons. 100. ex eo præsertim, quod consilientium auctoritates utpotè ad causæ opportunitatem & pecuniam frequentius sunt leves & suspectæ.

Fortius autem hujusmodi opinionem recipiendam esse dicebam, ex eo quod negari non poterat verari in casu dubio, in quo proindè ex duplici ratione pro legato benigna interpretatione respondendum erat, una scilicet, quia pro dotalibus piis subsidiis, & altera, quia hæc dispositio concepta erat in casu extinctionis hæredum sanguinis, ita ut bona hæreditaria ad extraneos transitum facere deberent, undè propterea de plano intrabat propositio quod pro legatario potius quam pro hærede in dubio respondendum esset.

Quo verò ad pecunias post mortem testatoris investitæ super Monte Florentiæ, plana erat negativa ex facto, dum legatum restrictum erat ad redditus illorum stabilium, quæ de tempore Testamenti testator possidebat, ibi, *Dell' entrate de i beni stabili, che di presente si troua hauere e possedere, sed cessante hoc facto, Ego eram in diversa sententia ab illa, in qua fuerunt aliqui ex ejusdem Curie Advocatis super eisdem punctis interrogati, credentes istas pecunias jure crediti regulandas esse, quoniam ut in proposito pecuniarum, quæ investitæ sint super Montibus Venetiarum, Florentiæ vel similibus, habetur sepius deductum sub ut. de Regalibus ad materiam locorum Montium,*

præsertim in una Januen. disc. 36. receptum est apud DD. hujusmodi investimenta pro stabilibus haberi, ut per Alexandrum consilio 16. numero 3. lib. 3. Gabr. consilio 141. numero 23. libro 2. Thesaur. juniorum lib. 2. questionum forensium 5. in fine, Rovit. super pragmatica prima de juribus & exaction. Fiscal. numero 66. & 80. Barbof. de Episcopo allegatione 95. numer. 94. Buratt. decisione 474. numero 1. & 913. numero 10. Roia in Veneta pretii seu nullitatis contractus, 13. Novembris 1602. coram Pamphilio Viterbien. hereditatis de Ghisus 10. Junii 1639. coram Roias inter suas decisione 66. numero 10.

7^a Quodque isti Montes fraternizent eum censibus Leotar. quest. 22. num. 42. quoties tamen, ut in dicta sua sede habetur, agitur de Montibus formiter erectis importantibus jurarum Principe vel Republica, in quibus verificabile sit dominium, tanquam de specie eo modo, quo in allegatis auctoritatibus & aliis habemus de locis Montium Urbis; Secus autem ubi istud vocabulum Mons, est in sola nuncupatione, in effectu tamen agatur de pecunia tradita alicui banco seu Montis Pietatis, ex qua per retinentem pro ejusdem pecuniæ ulu correspondeatur quoddam annuum luctum, ut exempli gratia bancum insignis Hospitalis Sanctissimæ Annuntiatæ Neapolis, quod relinquuntibus penes ipsam pecunias sub quadam specie annui redditus, correspondet fructus ad rationem quatuor plus vel minus pro centenatio, ista enim conventio non importat vera loca Montium, minufque verum censum, sive ex Bulla *pi*, sive etiam de jure communi, cum neque fiat constitutio pro certo fundo, neque fors sit ex parte creditoris demortua & irrepetibilis, sed continet quendam novam speciem contractus, quem ibi dicunt *annui redditus* à censu diversi, & qui pro meo iudicio de jure ad aliud referri non potest nisi ad illam speciem trium contractuum Societatis & duplicis assicurationis, quam aliqui Canonistæ, frequenter verò morales deducunt *ex text. in cap. per vestras de donationibus inter virum & uxorem* de cujus materia in *Firmana sub ut. de usur. discursu* i. loco interesse quod ibi sine illis requisitis, quæ desiderantur in Curia praticatur in sua materia *sub eod. ut. de usuris pluries*.

ROMANA PECUNIARIA DE MAXIMIS

P R O

CAMILLO ET FABIO DE MAXIMIS

C U M

CÆSARE ET ANTONIO
DE CAETANIS

Casus disputatus in Congregatione Baronum & resolutus pro Maximis.

Census consignativi, àn importent onus reale fundi censiti, vel potius personale, ad effectum, An donato vel legato fundo censito, onus census pertineat ad donato-

rem vel hæredem testatoris, vel potius ad donatatum seu legatarium.

S U M M A R I U M

- 1 **F**Acti series.
- 2 **S**ub legato vel donatione rei àn veniant census passivi, quibus ipsa res est gravata, affirmati-
vè in donatione.
- 3 **C**essionarius vel donatarius hereditatis fingitur heres ab initio.
- 4 **D**e eadem conclusione de qua num. 2. datur distin-
ctio.
- 5 **C**ensus consignativus àn dicatur onus reale vel perso-
nale.
- 6 **C**ensus prædictus quid importet, & quale jus creditorum
super fundo censio quaratur.
- 7 **I**mpositor census vel habens causam ab eo non liberatur,
si de sinat possidere fundum censuum.
- 8 **S**i ex pluribus fundis census unus pereat, substituitur
super altero, si est capax.
- 9 **Q**uando census consignativus ad hunc effectum repræ-
sentetur tanquam onus reale.
- 10 **O**bservantia multum ad id attendenda est.

D I S C. XVIII.

OCCASIONE matrimonii contracti per patrem Camilli & Fabii de Maximis, ceteri fratres eidem donationem fecerunt de omnibus bonis paternis & maternis, super quibus, vel eorum aliquibus, Laurentius unus ex donatoribus al quos census imposuerat, de quibus in donatione nulla mentio habita fuit. Cum autem sequuta morte dicti Laurentii Caetani, & alii ejus creditores in vim Bullæ Baronum, stante qualitate Baronali in dicto Laurentio concurrente, pullarent in Congregatione Baronum prædictos de Maximis possessores castrorum & bonorum ab eodem Laurentio possessorum, atque rei conventi exciperent de creditis anterioribus abficientibus valorem bonorum, de quibus erat controversia sibi competentibus ob dictos census ab eorum creditoribus cum cessione jurium acquisitos, quodque Bulla Baronum locum non haberet in locis montium; E conversò autem auctores prætenderent comprehensionem dictorum montium sub Bulla, ac etiam replicarent census prædictos esse debitum proprium, tanquam impositos super bonis postea donatis. Hinc proinde assumpta super utroque puncto disputatione in eadem Congregatione Baronum; Quo ad punctum comprehensionis locorum montium sub Bulla actum habetur in hac eadem causa *sub tit. de feudis ad materiam dictæ Bullæ disc. 92.*

Quo verò ad istum, àn scilicet onus censuum consignativorum redimibilibium, qui ob acceptam pecuniam super aliquo fundo impositi sunt, pertineant ad ejusdem fundi donatarium vel legatarium, vel potius ad donatorem seu testatoris hæredes; Scribentes pro auctoribus potissimum fundamentum constituebant in decis. 143. par. 5. rec. impress. etiam post Marin. resol. 12. lib. 1. & relata per Cenc. quest. 79. ex num. 19. ubi utra-
2
tando materiam *text. in l. si res obligata ff. de legat. 1.* ubi DD. materiam tractant, Atque relinquendo sub dubio, an tale onus pertineat ad legatarium, attamen quatenus pertinet ad donatarium, contra istum deciditur